

ИНФОРМАЦИЈА

о оствареном расту потрошачких цена у априлу 2017. године

1. Потрошачке цене у априлу ове године су повећане за 0,8%, што је у односу на претходни месец четири пута већи интензитет раста. Остварена стопа у овом месецу је резултат виших цена меса (3%), воћа (8,5%), поврћа (7,1%), одеће и обуће (1,6% и 1%) и бензина (1%), чије је дејство за око 0,1 п.п веће од оствареног месечног раста. С друге стране, извршена снижења цена конзумних јаја и огревног дрвета за 4,8%, односно 4,2% деловала су на ублажавање опште стопе, односно да у априлу инфлација износи 0,8%.

Укупан текући раст у априлу ове у односу на децембар претходне године је износио 3,2%, а на међугодишњем нивоу (април ове у односу на април претходне године) 4%¹. На стабилност потрошачких цена указује ниска и стабилна међугодишња база инфлација (индекс потрошачких цена по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета), која је у јануару и у фебруару износила по 1,7%, марту 2,1% и априлу 2%. С обзиром да кретање потрошачких цена, у значајној мери, зависи од кретања цена примарних пољопривредних производа, енергената, регулисаних цена и курса динара, процена је да би у наредном периоду инфлација требало да настави релативно стабилно кретање, у границама циља.

Такође, остварени интензитет раста у овој години у односу на претходне три године је већи, а у поређењу са периодом од када се инфлација мери индексом потрошачких цена, указујемо на цикличност у кретању, што се види из наредне табеле:

¹ Саопштење РЗС бр. 122 од 12.05 .2017. године.

у %

година	остварени раст	
	април т.г. децембар п.г.	април т.г. април п.г.
2007.	1,4	3,2
2008.	4,6	14,6
2009.	4,8	8,8
2010.	2,5	4,3
2011.	6,7	14,7
2012.	2,6	2,7
2013.	1,9	11,4
2014.	1,8	2,1
2015.	1,9	1,8
2016.	0,8	0,4
2017.	3,2	4,0

2. Посматрано по *основним групама*, највећи утицај на раст потрошачких цена имале су цене хране и безалкохолних пића које су оствариле највећи интензитет раста (2,2%) и на које се односи око 91% априлске инфлације. Следеће по дејству су цене из групе одеће и обуће и транспорта, које су натпросечно повећане (1,4%), односно испод просека (0,4%), са укупним учешћем од око 15%.

Такође, испод просека су повећане цене намештаја, покућства и текућег одржавања стана (0,4%), рекреације и културе (0,5%), ресторана и хотела (0,2%) и остале робе и услуга (0,2%), с тим што је њихово дејство незнатно.

Општи раст цена је са око 15% ублажен снижењем цена стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (-0,8%), алкохолних пића и дувана (-0,1%) и образовања (-0,1%).

Непромењени ниво цена је евидентиран у групи здравства и комуникација.

3. Раст цена, у распону од 1% до 8,5%, у априлу је евидентиран код малог броја производа и то код: меса, воћа, поврћа, жестоких алкохолних пића, одевних предмета, обуће, стоматолошких услуга, горива и мазива, поправке аудио визуелне опреме, услуга у вези са спортом и рекреацијом и новина и часописа. Учешће ових група у индексу потрошачких цена износи око 25,7%. На нивоу општег раста су повећане цене бицикала.

4. У оквиру контролисаних, односно регулисаних цена, кориговане су једино цене градског превоза из локалне надлежности:

Наиме, у априлу 2017. године **цене комунално стамбених услуга** за домаћинства мировале су у свих петнаест градова који су на статистичком праћењу, па тако и на нивоу просека Републике. У истом месецу **цене јавног градског превоза** мировале су код превоза путника у граду, док су код претплатне месечне карте, у просеку, снижене за 0,1%, због снижења те цене за 21,7%, које је извршено у Сремској Митровици. С тим у вези, потребно је имати у виду да је ово већ четврта промена цене у том граду од почетка 2017. године, којом је она поново враћена на ниво из фебруара ове године, односно снижена за 18,2% у односу на децембар 2016. године. Цене градског превоза у преосталим градовима, који су на статистичком праћењу, нису мењане у последња три месеца.

*

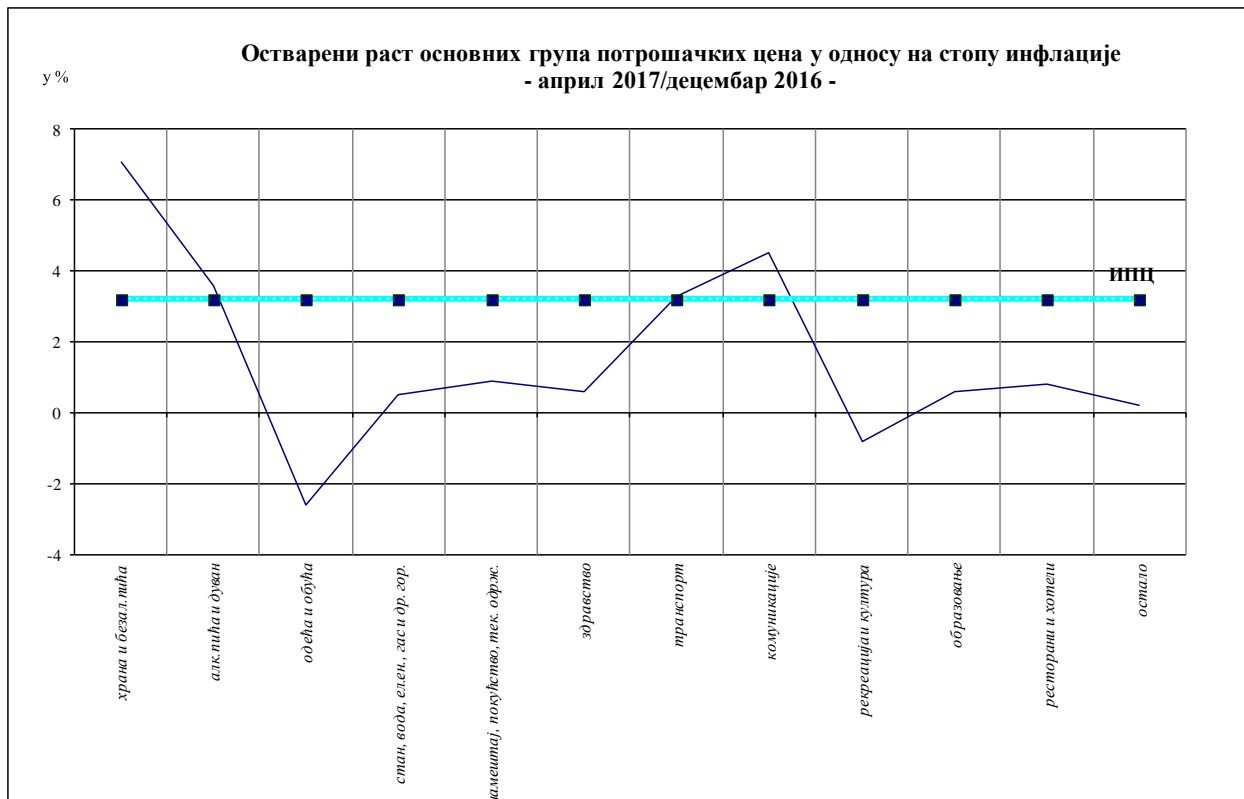
* *

У комуналној делатности - **погребне услуге**, у оквиру које се од прошле године прати једино цена штампања парте (умрлице са сликом) у погребном предузећу, комад, у извештајном месецу није било промена.

*
* *

У комуналној делатност – **управљање јавним паркиралиштима** (у оквиру путарина и паркирања на паркинг сат), која се прати кроз цену паркирања аутомобила у граду на отвореном простору, I зона, 1 час, није било промена.

5. Укупан текући раст потрошачких цена у априлу 2017. у односу на децембар 2016. године **износи 3,2%**, при чему су цене роба забележиле раст од 3,9%, док су цене услуга повећане за 0,8%.

Посматрано по основним групама, највећи утицај на инфлацију, у овом периоду, имале су цене хране и безалкохолних пића које су оствариле раст од 7,1%, који је за преко два пута већи од просечног и на који се односи око 70% опште стопе.

Напросечно су повећане и цене комуникација (4,5%), алкохолних пића и дувана (3,6%) и транспорта (3,3%), које су са око 30% утицале на општи раст потрошачких цена.

Исподпросечан раст је евидентиран у групи намештаја, покућства и текућег одржавања (0,9%), ресторана и хотела (0,8%), здравља (0,6%), образовања (0,6%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (0,5%) и остале робе и услуга (0,2%).

Снижење цена је забележено код одеће и обуће (-2,6%) и рекреације и културе (-0,8%), што је, углавном, деловало на неутралисање исподпросечног повећања цена.

6. Фискалном стратегијом Владе Републике Србије за 2017. годину са пројекцијама за 2018. и 2019. годину, пројектована инфлација за 2017. годину износи 2,8%, а циљана, утврђена **Меморандумом Народне банке Србије о циљним стопама**

инфлације до 2018. године, 3% са дозвољеним одступањем $\pm 1,5$ п.п. Процењени просечан месечни раст на основу пројектоване годишње инфлације, односно циљане би био око 0,2%, односно у распону од 0,1% до 0,4%.

Имајући у виду да је у априлу инфлација износила 3,2%, то предпоставља годишњи раст од око 10%, под претпоставком да се у свим наредним месецима задржи исти просечан месечни интензитет раста. Међутим, процена је да остварени раст цена није последица притисака који имају трајнији карактер, већ лоших климатских услова, тако да се очекује да у наредном периоду инфлација има тренд стабилног кретања, односно у границама циљане инфлације.

У априлу ове године просечан **курс динара** је у односу на децембар претходне године повећан за 0,2%, односно за свега 0,24 динара и износи 123,66 динара за 1 евро. Наиме, у јануару и фебруару је забележен раст од 0,3% и 0,1%, у марту непромењени ниво, а у априлу пад од 0,2%.

У марту ове године **просечна нето зарада**² је износила 47.814 динара и у односу на исти месец претходне године номинално је повећана за 4,2%, а реално за 0,6%. У првом кварталу у односу на исти квартал претходне године зарада је номинално повећана за 4,2% а реално за 1,1%, док је просечна пензија, у периоду јануар-фебруар, реално опала за 1,2%³. При истом упоређењу, **промет у трговини на мало** у периоду јануар-март ове године у односу на јануар-март претходне године бележио је раст у текућим ценама од 8,8%, а у сталним од 3,7%⁴. Највеће повећање промета, исказано у сталним ценама, је евидентирано код непрехрамбених производа, осим моторних возила (7,4%), а затим код хране, пића и дувана (3%), док је код моторних горива остварен пад (-0,5%).

На бази листе производа и услуга за које нумеричке смернице раста цена утврђује Влада у сарадњи са Народном банком Србије, **регулисане цене** су у априлу у односу на претходни месец 2017. године остале на непромењеном нивоу.

Имајући претходно у виду, може се констатовати да је општи индекс потрошачких цена одређен повећањем цена непрерађене хране (5,9%) и робе широке потрошње (0,3%), с обзиром да су цене енергије снижене за -0,2%, а услуга и прерађене хране остале на непромењеном нивоу, што је утицало да је **базна инфлација** (без енергије, хране, алкохола и цигарета) исказала раст од 0,2%⁵.

6. Међугодишњи раст инфлације у априлу ове у односу на април претходне године износио је 4%, што је за 0,4 п.п више него у претходном месецу. При том, цене роба су имале већи интензитет раста у односу на услуге (4,5% према 2,6%). У истом периоду **базна инфлација** је повећана за 2%.

Посматрано по групама производа и услуга, највећи интензитет раста је евидентиран код рекреације и културе (7,4%), транспорта (6,9%) и алкохолних пића и дувана (6,4%), а натпросечно су повећане и цене комуникација (4,9%) и хране и безалкохолних пића (4,6%).

² Саопштење РЗС бр. 100 од 25.04.2017. године

³ Податак Министарства финансија, Табела – основни индикатори макроекономских кретања, 04.05.2017.г.

⁴ Саопштење РЗС бр. 107 од 28.04.2017. године.

⁵ Податак НБС.

Испод просека су повећане цене намештаја, покућства и текућег одржавања (2,3%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (2,2%), ресторана и хотела (1,6%), здравства (1,5%), образовања (1,1%), док је најмањи интензитет евидентиран код остале робе и услуга (0,5%).

Снижење цена је забележено једино код одеће и обуће (-1,5%).

**КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ОД ЈАНУАРА 2007. ГОДИНЕ ДО АПРИЛА 2017. ГОДИНЕ**

Година/месец	у %		
	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2007. година</i>			
јануар	0,4	0,4	5,4
фебруар	-0,3	0,1	4,1
март	0,6	0,7	4,1
април	0,7	1,4	3,2
мај	1,9	3,3	3,1
јун	0,4	3,7	4,0
јул	-0,2	3,4	4,2
август	2,5	6,0	6,5
септембар	1,6	7,6	8,0
октобар	0,5	8,2	8,9
новембар	1,4	9,7	9,3
децембар	1,2	11,0	11,0
<i>2008. година</i>			
јануар	0,9	0,9	11,5
фебруар	0,6	1,4	12,5
март	1,6	3,0	13,6
април	1,5	4,6	14,6
мај	1,8	6,5	14,5
јун	0,7	7,2	14,9
јул	-1,1	6,1	13,9
август	0,4	6,4	11,5
септембар	1,0	7,5	10,9
октобар	1,8	9,4	12,3
новембар	0,2	9,6	10,9
децембар	-0,9	8,6	8,6
<i>2009. година</i>			
јануар	2,1	2,1	10,0
фебруар	1,2	3,4	10,7
март	0,4	3,8	9,4
април	0,9	4,8	8,8
мај	2,1	7,0	9,1
јун	0,0	7,0	8,3
јул	-0,9	6,0	8,5
август	-0,1	5,9	8,0
септембар	0,3	6,2	7,3
октобар	-0,2	6,0	5,2
новембар	0,8	6,9	5,9
децембар	-0,2	6,6	6,6

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА
Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2010. година</i>			
јануар	0.5	0.5	4.8
фебруар	0.3	0.7	3.9
март	1.2	2.0	4.7
април	0.6	2.5	4.3
мај	1.5	4.1	3.7
јун	0.4	4.5	4.2
јул	0.0	4.5	5.1
август	1.4	5.9	6.6
септембар	1.3	7.3	7.7
октобар	1.0	8.3	8.9
новембар	1.5	9.9	9.6
децембар	0.3	10.3	10.3
<i>2011. година</i>			
јануар	1.4	1.4	11.2
фебруар	1.5	2.9	12.6
март	2.6	5.5	14.1
април	1.1	6.7	14.7
мај	0.4	7.1	13.4
јун	-0.3	6.8	12.7
јул	-0.5	6.2	12.1
август	0.0	6.2	10.5
септембар	0.2	6.3	9.3
октобар	0.4	6.8	8.7
новембар	0.9	7.7	8.1
децембар	-0.7	7.0	7.0
<i>2012. година</i>			
јануар	0.1	0.1	5.6
фебруар	0.8	0.9	4.9
март	1.1	2.0	3.2
април	0.6	2.6	2.7
мај	1.4	4.1	3.9
јун	1.1	5.2	5.5
јул	0.1	5.4	6.1
август	1.6	7.1	7.9
септембар	2.3	9.6	10.3
октобар	2.8	12.7	12.9
новембар	0.0	11.9	12.6
децембар	-0.4	12.2	12.2

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА
Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2013. година</i>			
јануар	0,6	0,6	12,8
фебруар	0,5	1,1	12,4
март	0,0	1,1	11,2
април	0,8	1,9	11,4
мај	0,0	2,0	9,9
јун	1,0	3,0	9,8
јул	-0,9	2,0	8,6
август	0,4	2,5	7,3
септембар	0,0	2,5	4,9
октобар	0,2	2,6	2,2
новембар	-0,6	1,6	2
децембар	0,2	2,2	2,2
<i>2014. година</i>			
јануар	1,4	1,4	3,1
фебруар	0,1	1,5	2,6
март	-0,3	1,2	2,3
април	0,6	1,8	2,1
мај	0,1	1,8	2,1
јун	0,1	2,0	1,3
јул	-0,1	1,8	2,1
август	-0,2	1,7	1,5
септембар	0,7	2,3	2,1
октобар	-0,2	2,2	1,8
новембар	0,0	2,2	2,4
децембар	-0,4	1,7	1,7
<i>2015. година</i>			
јануар	-0,2	-0,2	0,1
фебруар	0,9	0,6	0,8
март	0,7	1,4	1,9
април	0,5	1,9	1,8
мај	-0,3	1,6	1,5
јун	0,5	2,1	1,9
јул	-0,9	1,1	1,0
август	0,9	2,1	2,1
септембар	0,0	2,0	1,4
октобар	-0,2	1,8	1,4
новембар	-0,1	1,7	1,3
децембар	-0,2	1,5	1,5

МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ И УНУТРАШЊЕ ТРГОВИНЕ И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА

Сектор за трговину, услуге, цене и заштиту потрошача

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2016. година</i>			
јануар	0,6	0,6	2,4
фебруар	-0,1	0,5	1,5
март	-0,1	0,4	0,6
април	0,4	0,8	0,4
мај	0,1	0,8	0,7
јун	0,1	0,9	0,3
јул	-0,1	0,8	1,2
август	0,9	1,7	1,2
септембар	-0,6	1,1	0,6
октобар	0,7	1,8	1,5
новембар	-0,1	1,7	1,5
децембар	-0,1	1,6	1,6
<i>2017. година</i>			
јануар	1,4	1,4	2,4
фебруар	0,7	2,2	3,2
март	0,2	2,4	3,6
април	0,8	3,2	4,0

¹ Месечни раст – промена цена у текућем месецу у односу на претходни месец исте године

² Текући раст – промена цена у текућем месецу у односу на децембар претходне године

³ Међугодишњи раст – промена цена у текућем месецу у односу на исти месец претходне године

Прилог 2

**ОСТВАРЕНО КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ПО ОСНОВНИМ ГРУПАМА**

- у % -

	Месечна стопа		Текући раст	
	Остварено кретање цена 04.2017. 03.2017.	Структура оствареног кретања цена	Остварено кретање цена 04.2017. 12.2016.	Структура оствареног кретања цена
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ – укупно	0,8	100,0	3,2	100,0
Храна и безалкохолна пића	2,2	91,3	7,1	70,3
Алкохолна пића и дуван	-0,1	-0,6	3,6	8,3
Одећа и обућа	1,4	7,8	-2,6	-3,7
Стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива	-0,8	-13,5	0,5	2,1
Намештај, покућство, текуће одржавање	0,4	2,4	0,9	1,3
Здравство ¹⁾	0,0	0,2	0,6	0,9
Транспорт	0,4	7,4	3,3	13,8
Комуникације	0,0	0,0	4,5	7,1
Рекреација и култура	0,5	3,4	-0,8	-1,4
Образовање	-0,1	-0,2	0,6	0,3
Ресторани и хотели	0,2	0,7	0,8	0,7
Остала роба и услуге	0,2	1,1	0,2	0,3

¹⁾ Структура месечног раста је изведена на бази дејства учешћа на општи индекс потрошачких цена у текућем месецу (4.2017./3.2017.).

На бази података РЗС прерачунато у Министарству.

Београд, 24.05.2017. године